

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Г.А. Домарецька

МОЯ КРАЇНА — УКРАЇНА

**Збірник диктантів з української мови
про історію міст України**

5-11 класи



ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.268 Укр.я721
Д 66

Домарецька Г.А.

Д 66 **Моя країна — Україна : збірник диктантів з української мови про історію міст України : 5-11 кл. / Домарецька Г.А. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2016. — 24 с.**

ISBN 978-966-10-4393-9

У збірнику подано тексти диктантів з української мови для учнів 5-11 класів, які містять цікаву інформацію про історію міст України. Тексти диктантів складено відповідно до вимог чинної програми з української мови.

Видання адресовано вчителям української мови і літератури, школярам, студентам філологічних факультетів, керівникам гуртків і всім, хто цікавиться історичною і культурною спадщиною українського народу.

ББК 74.268 Укр.я721

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-4393-9

© Навчальна книга — Богдан, 2016

Передмова

У пропонованому збірнику вміщено тексти для контрольних (чи навчальних) диктантів з української мови для учнів 5-11 класів, які містять цікаву інформацію про історію міст України.

Тексти диктантів складено відповідно до вимог чинної програми з української мови для 5-11 класів з урахуванням вікових особливостей учнів.

Збірник диктантів дібрано на основі друкованих джерел, у яких вміщено відомості про міста України, їхню історію, про цікаві історичні пам'ятки, які збереглися до наших днів, про походження назви того чи іншого населеного пункту. Із запропонованих текстів можна дізнатися не тільки про історію обласних центрів, а й про невеликі містечка, які мають багате історичне минуле.

Дібраний мовний матеріал можна використовувати з найрізноманітнішою навчально-виховною метою.

ТЕКСТИ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ ДИКТАНТІВ

5 КЛАС

Черкаси

Черкаси — одне з наймальовничіших міст України. Розташоване воно приблизно за 180 км від Києва, на правому березі Дніпра. Це адміністративний, економічний, науковий і культурний центр Черкаської області.

Перша згадка про Черкаси датована 1286 роком. Згодом цей край став частиною давньоруської держави.

У XIV ст. населення Черкас страждало від татаро-монгольської навали. Воно вело боротьбу також проти турецько-татарського ярма, проти гніту литовських феодалів і польської шляхти.

У XV столітті на Черкащині з'явилися перші поселення козаків. За назвою міста, навколо якого селилися козаки, їх стали називати черкасами.

Для захисту від ворогів був споруджений Черкаський замок. Його звели на високій горі біля Дніпра.

*101 слово.
(За Коваленієм В.А.)*

Місто Лева

Львів — чарівне місто на заході України. Воно розташоване на схилах мальовничого Розточчя, на перетині шляхів східної та західної Європи.

Вражає незабутня панорама міста з його архітектурою, елітарним мистецтвом, колоритом національних традицій та широю гостинністю львів'ян.

...Це місто-музей просто неба. Історія його яскрава та дивовижна, насичена цікавими подіями та знаменитими постатями.

Перша літописна згадка про Львів датується 1256 роком. Місто швидко розвивалося.

З часу свого заснування Львів побував під владою багатьох європейських країн: Польщі, Австрії, Німеччини, Росії.

Від кожного зі своїх загарбників він перебирав якусь частину культури та знань.

Сьогодні Львів — це розвинуте місто, скарбниця культурних та мистецьких надбань минулих епох.

Побувати у Львові — побувати у казці.

*108 слів.
(Із часопису)*

Запоріжжя

Запоріжжя — місто в Україні, розташоване на Дніпрі. Вдале географічне розташування і сприятливий клімат місцевості привертали увагу людей з незапам'ятних часів. Протягом століть тут жили різні народи, схрещувалися різні культури.

Після татаро-монгольської навали територія Запорізького краю два століття входила до складу Золотої Орди.

На великому водному шляху до берегів острова Хортиця, який зараз є частиною Запоріжжя, причалювали слов'янські човни, судна візантійських та скандинавських купців.

Землі за Дніпровськими порогами тривалий час належали волелюбному козацтву.

Втікаючи від феодального гніту, вони заснували на цих землях вільну козацьку республіку — Запорозьку Січ.

Героїчне минуле Хортиці тісно пов'язане з іменами Богдана Хмельницького, кошового отамана Івана Сірка, народного героя Байди.

*102 слова.
(Із часопису)*

Луцьк

Луцьк — одне з найдавніших міст України. Археологи припускають, що воно виникло близько 1010 року. Завдяки своєму географічному розташуванню місто мало великий оборонний потенціал.

У часи Київської Русі Луцьк був столицею удільного князівства у складі Галицько-Волинської землі. У XII столітті місто вже мало потужні дерев'яні укріплення.

Значення Луцька особливо зросло за часів князювання Любарта.

Саме він розпочав заміну дерев'яних укріплень замку цегляними. За його князювання у Луцькому замку зосередились усі органи правління Волині: адміністративні, судові та церковні.

Сьогодні середньовічний замок є важливим туристичним об'єктом давнього і вічно молодого Луцька.

90 слів.

(За Коваленіним В.А.)

6 КЛАС

Київ — столиця незалежної України

Сучасний Київ — столиця незалежної України і найбільший адміністративний центр держави. У Києві перебувають і працюють Президент, Верховна Рада, уряд, практично всі міністерства і відомства України.

У місті зосереджено потужний економічний потенціал, що складається з багатогалузевої промисловості, будівельного комплексу, транспортних засобів, систем сучасного зв'язку.

Економічному розвитку столиці сприяє її розташування на перехресті багатьох транспортних шляхів: водних, залізничних, автомобільних, повітряних. Вони проходять із заходу на схід, а також із півночі на південь.

У Києві розташована значна кількість історичних, культурних та архітектурних пам'яток, які дбайливо охороняються міською владою, реставруються і відновлюються.

Відродження духовних святинь, історичних пам'яток, а також сучасні архітектурні ансамблі приваблюють до Києва гостей з інших країн.

109 слів.

(Із часопису)

Вінниця — перлина Поділля

Місто Вінниця розташоване на території правобережної України, яку називають Поділлям. Місто розкинулось на берегах річки Південний Буг.

Історія Вінниці невід'ємна від історії українського народу, який протягом усього свого буття боровся за право залишатися господарем своєї землі.

Нелегко жилося нашим предкам. Багато спустошливих нападів татар пережила Вінниця з 1400 по 1569 рік, але і в цих важких умовах місто розвивалось як економічний і культурний центр.

За Люблінської унії Вінниця увійшла до складу Польщі.

Визначною подією в історії міста був розгром польського війська в березні 1651 року козацькими полками під проводом славетного Івана Богуна.

Після приєднання Правобережної України до Росії та створення Подільської губернії місто стало центром Вінницького повіту.

107 слів.

(Із часопису)

Полтава

Полтава — місто на лівому березі річки Ворскли.

Перша згадка про поселення Лтава датується 1174 роком. В епоху татаро-монгольського ярма Лтаву було зруйновано. Три-валий час про неї не було жодних згадок.

Тільки в 1430 році місто згадується під назвою Полтава. До цього часу територія Полтавщини була у складі Литовського князівства. Згодом вона перейшла до рук польських феодалів.

Під час визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького жителі Полтави постачали повсталих порохом, зброєю, продовольством.

На початку XIX ст. Полтава поступово перетворилася в центр духовного і культурного життя України.

Тут навчався письменник Микола Гоголь. У 1844 році до міста приїздив Тарас Шевченко.

У Полтаві народився письменник Іван Котляревський.

107 слів.

(За Коваленієм В.А.)

Чернігів

Перша письмова згадка про Чернігів датується 907 роком.

Чернігів швидко ріс і розвивався. Незабаром він перетворився в багате і добре укріплене місто на березі Десни.

Першим чернігівським князем був Мстислав — син великого київського князя Володимира.

Під час князювання Мстислава у місті споруджуються нові фортечні стіни, княжий палац.